

Chambre des Représentants		Kamer der Volksvertegenwoordigers
SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1936	N° 17 SÉANCE du 30 Juin 1936	BUITENGEWOON ZITTINGSSJAAR VAN 1936 VERGADERING van 30 Juni 1936

**PROPOSITION DE LOI
LIMITANT LE PRIX DU GAZ ET DE L'ÉLECTRICITÉ**

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

L'examen des bilans des sociétés de gaz et d'électricité montre que les bénéfices réalisés par ces sociétés pendant les cinq derniers exercices, sont restés très constants et sont excessifs.

Ces bénéfices oscillent, selon les entreprises, et si l'on tient leurs amortissements pour justes et non exagérés, entre 20 et 40 % du capital pour les sociétés d'électricité, entre 15 et 30 % du capital pour les sociétés de gaz.

S'agissant d'entreprises d'utilité publique, il convient que le législateur intervienne pour la réglementation des prix.

Toutefois, comme les conditions d'exploitation varient et que diffèrent aussi les amortissements déjà effectués, pareille réglementation devrait être assise sur des données précises et complètes.

Le premier objet de la présente loi est de créer les instruments nécessaires à l'établissement de ces données.

Il est cependant possible dès à présent, par un simple examen des bilans des sociétés, d'affirmer que le prix de vente peut être abaissé de façon forfaitaire et égalitaire sans que l'on risque de mettre les entreprises en perte.

Prenons l'exemple d'une grande société d'électricité, la Société d'Électricité du Nord de la Belgique, dite Electobel, appartenant au groupe de la Banque de Bruxelles.

Le bénéfice constant d'exploitation depuis 5 ans est d'environ 29 millions, les frais généraux et les dépenses diverses ne se montent qu'à un million et une petite fraction. Le prix de revient est donc très bas.

Les intérêts, obligations et impôts se montent à 2 millions et demi, les amortissements sont calculés à 9 millions et demi. Il reste 16 millions de bénéfices avoués, soit sur le capital nominal de 45 millions, 35 % environ de bénéfice.

**WETSVOORSTEL
TOT BEPERKING VAN DEN PRIJS VAN HET GAS
EN VAN DE ELECTRICITEIT**

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Uit het onderzoek van de balansen der gas- en elektriciteitsmaatschappijen, blijkt dat de in den loop der vijf jongste dienstjaren door deze maatschappijen verwezenlijkte winsten, zeer gelijkmatig zijn gebleven en overdreven zijn.

Zoo men hunne afschrijvingen voor juist en niet overdreven beschouwt, schommelen die winsten, naarvolgens de ondernemingen, tusschen 20 en 40 t. h. van het kapitaal, voor de electriciteitsmaatschappijen, en tusschen 15 en 30 t. h. van het kapitaal, wat betreft de gasmaatschappijen.

Daar het hier ondernemingen geldt tot nut van het algemeen, dient de wetgever tusschen te komen, met het oog op de reglementering der prijzen.

Dergelijke regeling zou nochtans op nauwkeurige en volledige gegevens dienen te steunen, daar de exploitatievoorraarden verschillend zijn evenals de reeds gedane afschrijvingen.

Het huidige wetsvoorstel beoogt, in de eerste plaats, het tot stand komen van de instrumenten welke noodig zijn voor de vaststelling deser gegevens.

Ingevolge van een eenvoudig onderzoek van de balansen der maatschappijen, is het nochtans van nu af mogelijk, staande te houden dat de verkoopprijs op forfaitaire en gelijkmatige wijze mag worden verlaagd, zonder dat voor die ondernemingen gevaar voor verlies zou bestaan.

Laten wij het voorbeeld nemen van een grote electriciteitsmaatschappij, la Société d'Électricité du Nord de la Belgique, Electobel genaamd, behorende tot de groep van de « Banque de Bruxelles ».

De bestendige exploitatie-winst bedraagt, sedert 5 jaar, nagenoeg 29 miljoen, terwijl de algemene lasten en diverse uitgaven slechts wat meer dan 1 miljoen bedragen. De kostprijs is dus zeer laag.

De interesten, obligaties en belastingen belopen 2 1/2 miljoen, de afschrijvingen worden berekend op 9 1/2 miljoen. Als bekende winst blijft er een overschat van 16 miljoen, hetzij, op het nominaal kapitaal van 45 miljoen, ongeveer 35 t. h. winst.

Si nous diminuons le prix de vente de 1/3, le bénéfice d'exploitation sera d'un peu moins de 20 millions, et il restera un bénéfice net avoué de près de 7 millions, soit 14 % encore du capital nominal.

Pour les sociétés de distribution de gaz, il en ira de même. Nous prendrons ici l'exemple d'une petite société, pour bien insister sur le caractère général que peut et que doit avoir la mesure: la Société de Gaz de Namur. Nous constatons que sur un bénéfice d'exploitation de 5 millions, ses frais généraux, charges et obligations sont de 114,000 francs, ce qui montre encore une fois combien le prix de revient du gaz est bas.

Les amortissements sont calculés à 2 millions et demi environ, plus un demi-million de provisions diverses, en manière telle qu'il reste 2 millions de bénéfices avoués, ce qui fait sur le capital nominal, de 12 millions, du 18 % environ.

Si nous diminuons le prix de vente de 1/4, le bénéfice d'exploitation sera de près de 4 millions, laissant un bénéfice net de 800,000 francs environ, soit un bénéfice normal de 6,5 % encore.

J. JACQUEMOTTE.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

Le prix de vente du gaz est diminué d'un quart, le prix de vente de l'électricité est diminué d'un tiers à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, sur la base du tarif pratiqué par le fournisseur au 31 mars 1936.

Il est interdit de réduire indirectement, notamment par la majoration du prix des charges, accessoires, la diminution ci-dessus fixée.

Art. 2.

Les administrateurs, gérants, directeurs d'entreprises de production ou de distribution, qui ne se seront pas conformés aux dispositions de l'article 1er, seront condamnés à un emprisonnement de 8 jours à l'an et à une amende de 26 à 10,000 francs, pour chaque infraction.

Art. 3.

Le tribunal du lieu de la fourrière est seul compétent.

Les poursuites sont exercées comme en matière correctionnelle, soit d'office, soit sur la plainte du Ministre des Finances, du Ministre de l'Intérieur ou des intéressés.

Zoo wij den verkoopprijs met 1/3 verminderen, zal de exploitatie-winst wat minder dan 20 miljoen bedragen, zoodat er een bekende netto-winst van ongeveer 7 miljoen zal overblijven, hetzij nog 14 t. h. van het nominaal kapitaal.

Hetzelfde zal gelden voor de gasvoorzieningsmaatschappijen. Hier willen wij het voorbeeld aanhalen van eene kleine maatschappij, om te wijzen op de algemeenheid welke het uitzicht mag en moet zijn van den maatregel, te weten: de Société de Gaz de Namur. Hier stellen wij vast, dat, op eene exploitatie-winst van 5 miljoen, de algemeene onkosten, lasten en obligatiën 114,000 frank bedragen, waaruit nogmaals blijkt hoe laag de kostprijs van het gas is.

De afschrijvingen worden op ongeveer 2 1/2 miljoen gerekend, en daarbij een half miljoen allerlei provisies, zoodat er als bekende winst een bedrag van 2 miljoen overblijft, hetgeen, op het nominaal kapitaal van 12 miljoen, ongeveer 18 t. h. vertegenwoordigt.

Zoo wij den verkoopprijs met 1/4 verminderen, zal de bedrijfswinst nog ongeveer 4 miljoen bedragen, dewelke eene netto-winst van ongeveer 800,000 frank zal opleveren, hetzij nog eene normale winst van 6,5 t. h.

J. JACQUEMOTTE.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Van het oogenblik af van het van kracht worden van de huidige wet, wordt de verkoopprijs van het gas met een vierde vermindert en die van de elektriciteit met een derde, op den grondslag van het tarief door den leveraar toegepast op 31 Maart 1936.

Hooger bepaalde vermindering mag niet onrechtstreeks worden ingekort, namelijk door de verhoging van den prijs der bijkomende lasten.

Art. 2.

De beheerders, zaakvoerders, bestuurders van productie- of distributie-ondernemingen, die zich niet zullen gedragen naar de voorschriften van het eerste artikel, zullen, voor elke overtreding, tot eene gevangenisstraf van 8 dagen tot 1 jaar en tot eene boete van 26 tot 10,000 frank veroordeeld worden.

Art. 3.

De rechtbank van de plaats waar de levering geschiedt is alleen bevoegd.

De vervolgingen worden uitgeoefend zooals op gebied van correctionele zaken, hetzij ambsthalse, hetzij op klacht van den Minister van Financiën, van den Minister van Binnenlandsche Zaken of van de belanghebbenden.

Art. 4.

Le Roi est autorisé à créer, dans le mois qui suivra la promulgation de la présente loi, une Commission chargée de surveiller son application. Le président de cette Commission sera le Ministre des Finances, son vice-président, sera le Ministre de l'Intérieur, ou leur délégué.

La Commission comprendra 9 techniciens, et dix-huit personnes nommées sur une liste de 36 noms, dressée par la Chambre des Représentants et composée moitié de membres des conseils communaux ou provinciaux, moitié de membres d'associations de commerçants et syndicales.

Cette Commission recherchera, compte tenu des amortissements, le prix de revient et le prix de vente normal du gaz et de l'électricité pour les divers réseaux du royaume.

Le Ministre des Finances déposera sur le bureau de la Chambre, le rapport de ladite Commission dans les six mois de la création de celle-ci.

Art. 4.

De Koning is er toe gemachtigd, binnen de maand volgende op de afkondiging van de huidige wet, eene Commissie in het leven te roepen, belast met het toezicht op de toepassing er van. De Minister van Financiën en de Minister van Binnenlandsche Zaken, of hun afgevaardigde, zullen respectievelijk Voorzitter en Ondervoorzitter zijn van deze Commissie.

De Commissie zal bestaan uit 9 vaklieden en 18 personen benoemd uit een lijst met 36 namen, opgemaakt door de Kamer der Volksvertegenwoordigers en bestaande, voor de helft, uit leden van de gemeente- en provincieraden, voor de helft uit leden van handelaars- en syndicale vereenigingen.

Deze Commissie zal, rekening gehouden met de afschrijvingen, een onderzoek instellen naar den kostprijs en den normalen verkoopprijs van het gas en van de electriciteit, wat betreft de verschillende netten van het land.

De Minister van Financiën zal, binnen zes maanden volgende op het tot stand komen van deze Commissie, dezer verslag op het bureau van de Kamer neerleggen.

J. JACQUEMOTTE.
Xavier RELECOM.
H. GLINEUR.
J. LAHAUT.